

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/wideorelacje-spoty-i-do/197130,Polityka-a-media-w-Polsce-w-XX-i-XXI-wieku-Spotkanie-Krakowskiej-Lozy-Historii-W.html>
04.05.2024, 05:15

Polityka a media w Polsce w XX i XXI wieku. Spotkanie Krakowskiej Łoży Historii Współczesnej

Publikacja IPN zatytułowana „Polityka a media w Polsce w XX i XXI w. Wybrane zagadnienia” dostarczyła tematów do rozmowy na pierwszym w 2024 r. spotkaniu Krakowskiej Łoży Historii Współczesnej.

31 stycznia 2024 r. w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie gościliśmy **dr hab. Ewelinę Kristanovą**, prof. Uniwersytetu SWPS w Warszawie, redaktor omawianej publikacji oraz **dr hab. Cecylię Kute**, naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Krakowie, wykładowcę na UPJPII, autorkę dwóch rozdziałów w książce. Rozmowę poprowadził Janusz Ślęzak z krakowskiego oddziału IPN.

W zasadzie nie było w PRL miejsca na niezależne media, niezależne wydawnictwa czy szerzej na niezależną komunikację społeczną i niezależny obieg kulturalny. Istniały jednak środowiska, które u komunistycznych notabli zdołały wywalczyć sobie mniej lub bardziej rozbudowaną koncesję na niezależną działalność prasową czy wydawniczą. Dwa sąsiednie rozdziały książki poświęcono „Tygodnikowi Powszechnemu” i Instytutowi Wydawniczemu PAX. Czy ten pierwszy, a także skupione wokół niego środowisko ideowe i polityczne możemy dziś oceniać wyłącznie pozytywnie? A z drugiej strony czy koncesjonowane przez totalitarną władzę Stowarzyszenie PAX zasługuje wyłącznie na negatywną ocenę? Kto twierdził, że socjalizm jest dziełem Ducha Świętego, a kto że „opozycja bzykającego komara” to jednak opozycją. I jak oba te środowiska radziły sobie z cenzurą?

Porozmawiamy także o drugim obiegu wydawniczym i drugoobiegowych bestsellerach. Jakie tytuły najczęściej wydawano poza kontrolą cenzury i kto tak naprawdę o tym decydował? Czyżby drukarze?

„Wybrane zagadnienia” – uzupełniające tytuł książki sformułowanie sugeruje, że mamy do czynienia z zestawem opracowań na temat wycinków z szerokiej tytułowej tematyki, a nie przekrojową analizą całego XX oraz początku XXI wieku i tak jest w istocie. Dlatego podczas spotkania na „Przystanku Historia” poświęcimy nieco czasu np. formowaniu się dziennikarskich organizacji na przełomie XIX i XX wieku, by zaraz potem zająć się analizą bieżących treści politycznych w katolickich portalach internetowych. Zajmiemy się także językiem współczesnej komunikacji dotyczącej polityki. Czy rzeczywiście w każdej szanującej się partii politycznej musi być wyznaczony przez lidera „oszołom językowy” i jaka jest jego rola?